

JÄTESUOJEN RAKENTAMINEN

Yleistä

Rakennuslupahakemuksessa on osoitettava tontille rakennettavien rakennusten kokoon ja käyttöön suhteutetut tilat jätteiden keräämistä, lajittelua ja jätehuollon järjestämistä varten.

Kiinteistöjen jätekeräys on toteutettava siten, että Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan määräämä sekajätteiden ja erilaisten hyötykäyttöön soveltuvien jätteiden keräys on mahdollista kiinteistöllä. Ylä-Savon jätehuoltomääräyksistä saa lisätietoja kiinteistökohtaisista vaatimuksista, jäteastioiden tilantarpeesta, huollosta ja tyhjentämisestä.

Astiat voidaan sijoittaa rakennuksessa sijaitsevaan jätehuoneeseen, pihalla olevaan jätekatokseen tai jäteaitaukseen. On myös mahdollista käyttää erilaisia syväkeräysjärjestelmiä, jolloin maanpäälliset osat ovat kooltaan pienempiä.

Luvanvaraisuus

Maankäyttö- ja rakennuslain 126 §:n mukaan toimenpidelupa tarvitaan rakennelman pysyttämiseen ja sijoittamiseen, jos *toimenpiteellä on vaikutusta luonnonoloihin, ympäröivän alueen maankäyttöön taikka kaupunki- ja maisemakuvaan.*

Maankäyttö- ja rakennuslain 126 a §:n mukaan *toimenpidelupa tarvitaan katoksen, vajan, kioskin, käymälän, esiintymislavan tai vastaavan rakennelman rakentamiseen (rakennelma).* Jos rakennelma edellyttää lupaa, rakennusvalvontaviranomainen arvioi sitä sen maankäytöllisten ja ympäristöllisten vaikutusten kannalta.

Jätesuojan rakentaminen edellyttää pääsääntöisesti toimenpideluvan hakemista. Poikkeuksellisen suuret tai rakentamistavaltaan poikkeavat jätetilarakennukset voivat edellyttää rakennusluvan hakemista. Enintään 10 m² suuruisen uuden jätesuojan eikä korvaavan jäteaitauksen, -katoksen, tai -suojan sijoittaminen ei edellytä luvan hakemista. Syväkeräysastioiden sijoittaminen ei vaadi lupaa, jos astiat ovat mallihyväksytyjä ja ne ympäröidään aidalla, muurilla tai istutuksilla ja ne sijoitetaan pihamaalle niin, että ne eivät liity suoraan katutilaan.

Mikäli jätesuojien yhteyteen halutaan sijoittaa muita tiloja, esim. pyörävarastoja tai kiinteistönhoidon varastoja, tulee hakea toimenpidelupaa.

Mikäli jätesuojan rakentaminen ei edellä luetelluista syistä vaatisikaan luvan hakemista, rakennusvalvontaviranomainen voi edellyttää toimenpideluvan hakemista kaupunkikuvallisista, naapureiden etuun tai paloturvallisuuteen liittyvistä syistä.

Jätesuojan luvanvaraisuutta voi tiedustella rakennusvalvontatoimistosta tai pyytää ennakkoneuvottelua.

Jättesuojan sijoitus

Jätehuone tai -suoja on sijoitettava siten, että jäteauto pääsee esteettömästi ja turvallisesti sen välittömään läheisyyteen. Suoja ei saa aiheuttaa haittaa kiinteistön asukkaille tai naapureille ja asukkaiden tulee mahdollisuuksien mukaan päästä sinne kiinteistön jalankululle varattuja kulkureittejä myöten.

Vaikka toimenpiteen toteuttaminen ei vaadi lupaa, niin rakentamisessa ja sijoittamisessa tulee huomioida asemakaavan määräykset. Jättesuojia ei tule sijoittaa asemakaavassa istutettavaksi määrätylle tontin osalle.

Jättesuoja on sijoitettava vähintään 4 metrin etäisyydelle naapurin rajasta. Rakennelman sijoittaminen edellä mainittua lähemmäksi edellyttää naapuritontin omistajan tai haltijan suostumusta. Erityisistä syistä rakennusvalvontaviranomainen voi antaa luvan rakentaa rakennelman naapurin rajaan asti, vaikka naapuritontin omistaja tai haltija ei ole antanut suostumustaan, jos tästä ei aiheudu naapurille huomattavaa haittaa.

Yksittäiset alle 600 litran jäteastiat tulee sijoittaa vähintään 4 metrin ja useamman jäteastian rivistöt vähintään 6 metrin päähän rakennuksista. Jättesuoja tulee sijoittaa vähintään 8 metrin päähän rakennuksista, ellei käytetä palo-osastointia. Palo-osastointi toteutetaan kyseisen paloluokan vaatimusten mukaisesti.

Jätehuoltotilojen suunnittelu

Jäteastioilla ja niiden suojaksi rakennettavilla aitauksilla tai katoksilla on suuri merkitys ympäristön siisteydelle ja kaupunkikuvalle. Irralliset astiat ja astiarivistöt pihalla koetaan epäsiisteinä ja hankalina käyttää. Ne halutaan usein myös suojata katseilta ja säältä.

Jättesuojat tulee aina suunnitella huolella ympäristön luontevaksi osaksi. Jättesuojien ei tule korostua ympäristössä vaan olla mahdollisimman eleettömiä rakennelmia. Suunnittelussa tulee käyttää ammattitaitoisia suunnittelijoita. Suojelluissa rakennuksissa tulee ottaa huomioon rakennussuojelusta aiheutuvat vaatimukset.

Rakentamisessa tulee aina huolehtia siitä, että jättesuojat eivät aiheuta **terveyshaittaa tai turvallisuusriskiä**.

Jättesuojan riittävästä ilmavaihdosta tulee suunnittelun yhteydessä huolehtia. Jätteiden keräysvälineet on sijoitettava vähintään 8 metrin etäisyydelle asuinrakennuksen ilmanoton aukoista ja avattavista ikkunoista.

Suunnittelussa on huomioitava palovaaran ja ympäristöhaittojen vähentäminen (mm. palo-osastointi, rotilta ja linnuilta suojaavat verkot sekä helposti puhtaana pidettävä lattia). Paloturvallisuusvaatimukset ilmenevät Suomen pelastusalan keskusjärjestön julkaisusta Pihan jäteastiat ja tuhopolttojen torjuminen ja rakennusten osalta Suomen rakentamismääräyskokoelman osasta E1 ja Ympäristöministeriön ympäristöoppaasta. Jätekatoksen suunnittelussa tulee ottaa huomioon tuhopolttojen estäminen. Jättesuojan lukitus lisää turvallisuutta.

Pihamaalle sijoitettavien jäteastioiden ja syväkeräysastioiden ympärille on rakennettava aitaus tai muuri tai ne on maisemoitava istutuksin. Jättesäiliöiden sijainti on osoitettava

asemapiirroksessa. Pientaloalueilla jäteastiat on syytä suojata istutuksilla ja mahdollisesti kevyellä matalalla aidalla luontevaksi osaksi katu- ja pihamiljöötä.

Jätteiden keräilyyn tarkoitetun rakennelman koon tulee olla suhteessa tarpeeseen ja ylisuuria rakennelmia ja suoja tulee välttää.

Toimenpideluvan hakeminen

Jos toimenpidelupa on tarpeen, luvan hakemiseen tarvitaan seuraavat asiakirjat:

- hakemuslomake
- valtakirja, jollei tontinomistaja tai haltija itse allekirjoita hakemusta. Jos hakijana on taloyhtiö, lupahakemuksen liitteenä tulee olla pöytäkirja taloyhtiön kokouksesta, yhtiökokouksen tai hallituksen päätös.
- pääpiirustuksia kaksi sarjaa
- asemapiirros,
- pohjapiirros,
- julkisivut ja
- leikkaus, taitettuna A4-kokoon sekä varustettuna seläkkeellä.

Asemapiirroksesta tulee ilmetä myös tontin asemakaavamääräykset ja pihajärjestelyjen muutokset aiempaan lupaan verrattuna.

- naapurien suostumus mikäli jätesuoja rakennetaan alle neljän metrin etäisyydelle naapurikiinteistön rajasta
- naapurien kuulemisasiakirjat mikäli hankkeella on vaikutusta naapurin etuun

Lupaan ei liitetä määräyksiä viranomaisen tarkastuksista tai katselmuksista.

Hankkeeseen ryhtyvän rakennuttajan tulee pyytää mittausosastolta **sijainnin merkitseminen**, mikäli rakennetaan lähelle rajaa eikä rajalinjan paikka ole tarkasti tiedossa.

Mikäli jätesuoja on rakennettu määräysten tai tämän ohjeen vastaisesti, voi viranomainen edellyttää rakennelman muutettavaksi tai purettavaksi.

Lisätietoja ja lähteet

- Jätelaki- ja asetus: www.finlex.fi
- Iisalmen rakennusvalvonta, toimenpideluvan hakeminen
- Maankäyttö- ja rakennuslaki 157§, 126 §, 126 a §: www.finlex.fi
- Maankäyttö- ja rakennusasetus 56§: www.finlex.fi
- Iisalmen kaupungin rakennusjärjestys 2.4, 5.1, 8.3, 9.5 kohdat
- Suomen rakentamismääräyskokoelma, osat E1 ja D2: www.ymparisto.fi
- Rakennustietosäätiö. RT- ohjekortti 69-10584 ” Kiinteistön jätehuolto”
- Suomen Pelastusalan keskusjärjestö: Pihan jätteastiat ja tuhopolttojen torjunta:
[www.spek.fi/verkkokauppa/SPEK opastaa kirjasarja](http://www.spek.fi/verkkokauppa/SPEK_opastaa_kirjasarja)
- Ylä-Savon Jätehuolto Oy:n toiminta-alueen kuntien jätehuoltomääräykset